

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXI. - Štev. 47 (1077)

Gorica - četrtek, 27. novembra 1969 - Trst

Posamezna številka L. 50

Beseda za izseljensko nedeljo 1969

Ob naši izseljenski nedelji je prav, da se spomnimo važne listine, ki se tiče naših rojakov na tujem. Po nauku drugega Vatikanskega koncila je namreč Kongregacija za škofo v Rimu izdala posebno inštrukcijo-navodila o dušnopastirski skrbi za izseljence, med katere pa vključiti tudi vse one, ki so morda le začasno zdoma.

S posebnim pismom je papež Pavel VI. naročil Kongregaciji, ki skrbi za izseljence, naj izda taka navodila, ki bodo v skladu z razmerami v sedanjem človeškem rodu. Tako je pravno postavil navodila na isto osnovo, kot je bila konstitucija »Exul Familia« papeža Pija XII. leta 1952. Navodila so začela veljati letos 1. oktobra.

Za nas je važno, da navodila zelo poudari osnovne pravice človeka tako v družini kot v družbi. Zato se nanašajo ne samo na one, ki zapuste iz gospodarskih ali političnih razlogov svoj dom in domovino, da bi si drugod ustvarili primeren življenjski obstoj, ampak upoštevajo tudi sezonske delavce, ki ostanejo daleč od svojih le začasno, kakor tudi one, ki delajo med različnimi narodi na znanstvenem ali tehničnem polju, pa skupine študentov, ki se izpopolnjujejo na tujih vseučiliščih. Preseljevanje namreč pospešuje medsebojno spoznavanje in sodelovanje, prinaša pa tudi nevarnosti in težave ter vpliva na versko življenje.

VSEBINA INSTRUKCIJE O IZSELJENCIH

Rekli smo že, da inštrukcija posebej poudari osnovne pravice človekove osebe. Tako polno pravico do domovine, pravico do duhovnih in materialnih dobrin, ki so potrebne za razvoj osebnosti, prav tako pravico na izselitev, pravico poiskati si v tujini drugi dom, pravico do duhovne in kulturne dediščine, posebno še materinski jezik, s katerim pač izražamo način svojega mišljenja, kulturo in značaj svojega duhovnega življenja. S tem pa je tudi potrjena skrb Cerkev, ki se briga za izseljence, da imajo duhovnike istega jezika za ves čas, dokler tako potreba pove.

Seveda so s pravicami združene tudi dolžnosti in sicer do javne blaginje onih ljudi in krajev, kamor so se preselili. Javna oblast je namreč dolžna poskrbeti za delovna mesta in delovne pogoje tako v tujini kot doma. Zato naj bi bilo vsako preseljevanje izvršeno po svobodni izbiri človeka, ki naj tudi v tujini ceni kulturo, jezik in običaje naroda, med katerim živi.

Vsi vemo, da nastaja ob preselitvi veliko problemov in težav, ki izhajajo iz različnosti krajev ter okoliščin. Cilj pa je priti do življenja, v katerem bo vsak pomagal kot brat bratu in tako izpolnil zapoved krščanske ljubezni. Vsekakor je potrebno povezano delo škofovskih konferenc in škofov, pa tudi nas vseh kot božjega ljudstva, najsi bomo doma ali v tujini. Zato naroča inštrukcija škofom, da ustanove posebno komisijo, ki naj ne samo študira te probleme, ampak tudi poskrbi za zadostno dušno oskrbo z duhovniki, ki pa morajo biti zadostno pripravljani, posebno še v apostolatu. Listina priporoča, naj se ustanovi ustanova za duhovnike, ki se bodo posvetili izseljencem. Če pa že ne pride do tega, naj se vsaj poskrbi, da bodo duhovniki poznali jezik, kamor gredo in spoznali nove načine apostolata ter pravočasno informirali o pogojih gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja novega kraja.

Kolikega pomena za nas bo prav v tem oziru bodoči Slovenski zavod v Rimu, si ni težko predstavljati.

Tudi praznovanje vsakoletne izseljenske nedelje omenja inštrukcija. Praznovanje ima namen, da obnovijo člani božjega ljudstva v sebi spoznanje poti v večnost, da se zavedo svoje odgovornosti tudi pri pomoči izseljencem in da vsi verniki z molitvijo izprosijo s svojo priprošnjo pri Bogu novih misijonskih poklicev.

NAŠE SKUPNE NALOGE

Izseljenska nedelja ima namen opozoriti nas vse na dolžnost, da pomagamo bratom, kjerkoli so. Tudi v domovini in v

zamejstvu naj porabijo izseljensko nedeljo, da zbude zanimanje vernikov ter jih opozore, naj darujejo za vzdrževanje najbolj nujnih del, ki so v zvezi z našimi izseljenci.

Danes je dolžnost krajevnih škofov oziroma škofovskih konferenc, da poskrbe za izseljenske duhovnike, ne samo oni v domovini, ampak tudi oni, kamor so izseljenci prišli. Pospeševati je treba ustanavljanje posebnih narodnih župnij ali posebnih »misij«, ki imajo iste pravice ali naj bo vsaj poskrbljeno za duhovnika, ki je nastavljen pri krajevni župniji kot duhovni pomočnik.

Inštrukcija naroča nam vsem, ne samo duhovnikom, da storimo vse, kar moremo v bratski ljubezni do ljudi, najsi bodo iz istega naroda, kakor tudi drugega. Mnogo je med nami perečih vprašanj kot so stanovanje, socialno zavarovanje, vprašanja različne kulture, jezika, za kar naj zlasti laiki poskrbe. Prav tu je naloga laikov, da ta vprašanja rešujejo v krščanski ljubezni in hkrati v pravičnosti in cnakosti.

Seveda je sodelovanje laikov tudi nujno pri oznanjevanju evangelija za izseljence. Pomagajo naj v tem duhovnikom, posebno pri onih, ki so oddaljeni od skupnosti in žive raztreseno, naj pa tudi sodelujejo pri bogoslužju. Skrbe naj tudi za študente, saj imajo često več prilik za to kot duhovniki. Tako morejo dopolnjevati celotno delo v korist skupnosti.

Vrsta je teh nalog, ki nam jih daje inštrukcija. Skušajmo se zanje zanimati in jih prenesti v življenje, da bomo vsi za res družina božjega ljudstva.

MSGR. IGNACIJ KUNSTELJ
glavni dušni pastir
slovenskih izseljencev

Kriza italijanske družbe

Velika bitka med italijanskimi sindikalnimi organizacijami in industriji se neizprosno nadaljuje. Najostrejši boj je še vedno na področju kovinarjev. Dosežen je bil le sporazum med gradbenimi podjetji in gradbinci. Sindikati nastopajo vedno z novimi zahtevami po družbenih reformah. Vse kaže, da so njih težnje, izpodrinuti vlogo političnih strank in jih nadomestiti v vodstvu države.

Pri tem se poslužujejo neomejenega pritiska na vse delavsko področje. Prav v zadnji splošni stavki 19. novembra se je pokazalo, da so se premnogi pridružili stavki iz strahu, da ne bi trpeli posledic razdeljanja in osebnih napadov. Ze nekaj časa nazaj je postalo očitno, da država na oblast ni več zmožna ščititi tistih, ki hočejo delati. Nепrestana gonja zoper varuhe reda je prav tako prispevala svoje k brezmočnosti države pri vzdrževanju javne varnosti.

Tragična žrtev tega nenormalnega stanja v italijanski družbi je bil brutalni umor 22-letnega policijskega agenta Annarumme v Milanu na dan splošne stavke. Sam predstnik države Saragat je smatral za potrebno, da je v zvezi s tem ubojem poslal notranjemu ministru energičen telegram, v katerem govori o »sramotnem zločinu«, kateri je bil barbarsko izvršen nad človekom, ki izhaja iz družine kmečkih delavcev ter je le vršil svojo dolžnost. Saragat naroča ministru, da je treba na vsak način onemogočiti zločince, katerih cilj je uničevanje življenja.

Seveda je za uveljavitev državne oblasti potrebna močna vlada, te pa žal Italija že dalj časa nima. Pravilno je ugotovil demokristjanski prvak Scalfaro, da je zadnji čas, da se povežejo demokratske stranke v obrambi svoboda ali pa bo prišlo do zrušenja demokratske države. Stalni neredi in trmoglavost sindikatov v odbijanju novih sporazumov z delodajalci je voda na mlin komunistični stranki, ki v javnosti deluje s širjenjem trditve, da vseh teh težav ne bi bilo, če bi ona

Zmagoslavje človeškega uma

Charles Conrad je bil tretji človek, ki je v sredo, 19. novembra ob 12,45 stopil na lunina tla. Nekaj minut nato mu je sledil Alan Bean. Zunaj sta ostala do 16,29, ko sta se vrnila v lunarnega pajka »Neustrašeni«. V njem sta preživela noč, nato pa naslednje jutro še enkrat ob 5,01 obiskala lunino površino. Ta drugi »sprehod« po Luni je trajal do 8,31, ko sta se znova vrnila v lunino vozilo. Ob 8,45 sta zaprla vrata za seboj. »Neustrašeni« je zapustil Luno ob 15,26. Ob 20,27 je prejel obveščevalni center v Houstonu (ZDA) sporočilo, da se je vesoljski pajek uspešno združil z vesoljsko ladjo »Apollo 12«, ki je ves čas bivanja obeh astronautov na Luni krožila pod Gordonovim vodstvom okrog zemeljskega satelita. Conrad in Bean sta morala prenesti ves nabrani material v matično kabino. Ko je bila ta naloga opravljena, so vesoljskega pajka spet odklopili. Padel naj bi na Luno in tam povzročil umetni potres, kar se je tudi zgodilo. Iz podatkov, ki jih je poslal potresomer (seizmograf), nameščen na Luni, bodo skušali strokovnjaki ugotoviti notranjo sestavo luninih plasti.

PRVI DAN BIVANJA NA LUNI

Glavna naloga Conrada in Beana ob prvem njunem obisku lunine površine je bila namestiti razne instrumente, ki naj bi v bodoče pošiljali na Zemljo dragocene podatke o dogajanju na Lu-

ni. Naprave delujejo na osnovi atomskega goriva.

Medtem ko sta ameriška vesoljca uspešno opravljala svoje naložene jima naloge, so pa milijoni televizijskih gledalcev zaman čakali, da bo televizijska kamera prenašala njuno delo na lunini površini. Kakih deset minut po izkrcanju obeh kozmonavtov je namreč nastala okvara v televizijskem oddajniku, ki je Conrad in Bean nista mogla popraviti. Ta televizijska polomija v vesoljskem programu »Apollo 12« je ljudi znova opozorila, da so človekova dela še vedno podvržena tudi nepredvidnim okvaram in zato nepopolna.

Zato pa je bil sam pristonek na Luni tem večji uspeh človekovega uma. Medtem ko je Armstrong pri prvem obisku Lune pristal skoraj šest kilometrov in pol od določene točke, je pa lunino vozilo »Neustrašeni« zgrešilo svoje pristajalno mesto za komaj dvesto metrov. Ta neverjetno točni pristonek pomeni največji podvig v dosedanja zgodovini potovanja na Luno.

V LUNINEM ŽRELU

Drugi dan svojega bivanja na luninih tleh sta Conrad in Bean posvetila nabiranju raznovrstnih kamnov in obisku luninega žrela (kraterja), v katerem leži od 20. aprila 1967 vesoljski robot »Surveyor 3«. Ta tri metre visoka ladja je imela poslanstvo posredovati fotografije lunine površine. Res jih je poslala 6315, nato pa prenehala s svojim delovanjem.

Ko sta prišla vesoljca do roba skrivnostnega žrela, »Sneženi človek« imenovanega, sta se navezala drug drugega na tenko vrv in se spustila do »Surveyorja«. Našla sta ga svetlorjavega, medtem ko je bil ob izstrelitvi bele barve. S posebnim orodjem sta odstranila od vesoljske sonde njeno televizijsko oko, elektronske in mehanične naprave, kable in nekatere druge dele. Vse to sta zanesla v svoje lunarno vozilo.

Vse svoje delo sta Conrad in Bean opravila z izrednim zadovoljstvom in z veliko mero dobre volje. Izjavila sta, da bi z lahkoto

delala na Luni osem do devet ur brez prekinitve. Le žeja ju je mučila.

Da sta pa konec koncev le človeka, podvržena nepopolnostim, sta pa kozmonavta izpričala s tem, da sta ob žrelu pozabila barvni film, ki sta ga bila posnela med svojim osemurnim dvojnim vesoljskim spreedom po lunini površini. K sreči sta istočasno posnela tudi film v črno-beli tehniki. Ta bo sedaj služil za razvijanje slik, ki bodo potem objavljene v svetovnih revijah in časopisih.

Dasi je prvi pristonek na Luni veliko bolj pritegnil zanimanje svetovne javnosti kot drugi, je bil pa drugi za bodoče spoznavanje vesoljskega prostora veliko bolj pomemben kot prvi. Nedvomno bo veliko pripomogel k boljšemu spoznanju luninih skrivnosti ter po svoje dal priznanje tudi Bogu — velikemu Gradbeniku in Stavbeniku vesoljstva.

Nezaželene rehabilitacije

Po letu 1950 so na Češkoslovaškem po krivem obsodili in zaprli ali drugače prizadeli okrog 40.000 ljudi. Bila je to najbolj mračna doba stalinizma, ki je zajela vse vzhodnoevropske države. Ko je Hruščev na dvajsetem kongresu sovjetske partije obtožil pokojnega Stalina vrste zločinov zoper nedolžne obtožence, so se tudi na Češkoslovaškem pojavile zahteve, da se žrtve stalinističnih čistk rehabilitira, to je se jim vrne dobro ime in preklic krivične obsodbe. Vendar ni bila ta zadeva nikdar dokončno razčiščena, saj so bili vanjo zapleteni premnogi, ki so zavzemali in še zavzemajo važne položaje v partiji in državi. Lani je kazalo, da bo tu vprašanje naposled le dosledno razčiščeno, toda po dokončni odstranitvi Dubčekove skupine je znova opaziti zelo močno prizadevanja, da bi s to zadevo opravili čim bolj v rokavicah.

Vzroka sta očitno dva: po eni strani pritisk iz Moskve, saj bi dosledno razčiščenje preteklih razmer osvetlilo tudi sovjetsko vlogo in sodelovanje v tedanjih stalinističnih procesih, po drugi strani pa tudi nekaterim še ali spet vplivnim bivšim stalinistom ni do tega, da bi vsa resnica iz tedanjih časov prišla na dan.

Nedavno pa je partijski časopis »Rude pravo« objavil članek z naslovom »Rehabilitacije da — toda ne tako!« V tem članku piše omenjeno partijsko glasilo, da so lani nepošteno špekulirali z rehabilitacijami, ustvarjali z njimi protikomunistično in protisovjetsko vzdušje ter da so »žrtvam« čistk prepevali neutemeljene hvalnice, o varnostnih organih pa so govorili s sovraštvom. Članek trdi, da so bili rehabilitirani tudi taki, ki tega nikakor niso zaslužili. Če bi se stvari tako nadaljevale — piše »Rude pravo« — bi prišlo kmalu do tega, da bi slavili vsakogar, ki je v preteklosti delal proti državi (beri: proti režimu). In potem pride še značilen odstavek:

»Naše delovne ljudi bo seveda zanimalo, koliko bodo sodne rehabilitacije stale vse nas, ki s svojim delom prispevamo k dohodkom skupnosti. Zaenkrat presega ta številka milijon kron, po nekaterih predračunih pa bo končna številka dosegla štiri in pol milijarde kron. Take vsote seveda ne bo mogoče pobrati kar na ulici, ampak bo k njej moral prispevati vsak od nas! Ko boste godrnjali čez zvišane cene potrošnega blaga in storitev, tedaj se vprašajte, ali so vsi izdatki zaradi rehabilitacij potrebni in upravičeni.«

Smisel teh vrstic je očiten: napraviti rehabilitacije nepriljubljene in prekriti z molkom žalostno stalinistično preteklost.

Dr. Miha Krek umrl

Pretekli četrtek je v Clevelandu v Združenih državah nenadoma umrl dr. Miha Krek, eden izmed vodilnih politikov Slovenske ljudske stranke. Skoraj nepredvideno naključje je bilo naneslo, da sem sredi oktobra osebno govoril z njim na njegovem domu onkraj oceana. Telefonski sem mu iz St. Paula v Minnesoti in prišel me je čakal na letališču. Bil je duševno in telesno čil in gibčen, delaven in vsak hip pripravljen pomagati komur koli. Prav nič ni kazalo, da ga dober mesec dni kasneje ne bo več med živimi.

Pok. Miha Kreka sem spoznal pred petdesetimi leti v katoliškem akademskem društvu »Danica«, kateremu je več semestrov predsedoval. Po odhodu z univerze se nisva videla do konca vojne. Vedel sem, da se je posvetil politiki, da je postal državni poslanec in da je bil minister v raznih jugoslovanskih vladah v desetletju pred vojno. Po nemškem napadu na Jugoslavijo je šel z vlado v inozemstvo. Vlada se je nastanila v Londonu. Krek je bil takrat njen podpredsednik. Po vojni je bil nekaj časa v Rimu. Srečala sva se tam, pozneje v Gorici in Trstu. Malo let po koncu vojne je odšel v Združene države.

Po vojni je bil obsojen kot zločinec. No,

zločinec ni bil, ne vojni ne drugačen. Bil je nepodkupljiv pošteni, dosleden katoličan, zastopnik slovenske narodne politike in branilec slovenskih koristi vedno in povsod. Politika mu ni bila borba za oblast ali tekanje za utopijami, temveč nenehno delo za javni blagor, sodelovanje in soodločanje vseh pri javnih zadevah. V tem pogledu je bil pristen demokrat v najboljšem pomenu te oznake.

Zanj veljajo besede, ki jih je on sam zapisal v spomin dr. Francu Kulovcu: »Z njim smo Slovenci izgubili moža, ki je vse svoje življenje in vse svoje sposobnosti dal narodu. Zaslužil bi popoln življenjepis, pa ga nima, kakor ga nima toliko naših mož, ki so ga zaslužili. Ljubil je svoj narod! Iskreno, brez pridržka in brez fraz. Veliko je trpel, če je videl, da se dogajajo stvari, ki so narodu v škodo. Z njim je odšel v večnost eden onih naših mož, ki je ves predan misli, kako pomagati svojem narodu do boljših dni, dal narodu vse, zase pa ni ničesar zahteval.«

Sedaj počiva tam preko Atlantika daleč od rodne zemlje, katere ni nikoli pozabil. Naj uživa večni mir in pokoj!

Anton Kacin

Nova liturgija - nove odgovornosti

Sv. oče Pavel VI. je pri skupni avdienci v sredo, 19. novembra govoril vernikom o novih spremembah pri mašni liturgiji. Svoj govor je zaključil takole: »In kakšne bodo posledice te liturgične obnove? Predvidena oziroma zaželena posledica bo ta, da bodo verniki pri mašni liturgiji sodelovali z večjim razumevanjem, z večjim užitek in tudi z večjo duhovno koristjo.« Toda pri tem je potreben en pogoj in sicer, da verniki razumejo jezik, v katerem se mašuje, da tako lahko pomagajo pri petju, da odgovarjajo na mašnikove pozdrave in skupaj z njim molijo. Če tega ni, potem ostanemo tam, kjer smo bili prej, ko nihče ni razumel latinščine. Zato pa nalaga nova liturgija tudi novo odgovornost vsem vernikom, da se ne samo udeležujejo maše, temveč da se udeležujejo maše, pri kateri lahko polno sodelujejo. Sv. oče v istem govoru razlaga takole: »V novem obredu boste bolj jasno videli zvezo med liturgijo besede v prvem delu in liturgijo daritve v drugem delu maše; opazili boste nadalje, kako se zahteva pri obhajanju evharistične daritve pomoč občestva vernikov, ki so pri maši in se popolnoma čutijo "Cerkev", to je občestvo.« Kako naj se čutijo »občestvo«, če jezik razumejo le za silo, moliti in peti pa ne znajo?

Jasno je torej, da nova liturgija nalaga vernikom tudi to odgovornost, da se udeležujejo maše v svojem materinem jeziku. Kajti le pri takšni maši morejo polno sodelovati kot danes zahtevajo Cerkev in novi časi.

Vsled tega si danes Cerkev prizadeva, da bi po možnosti imeli vsi verniki mašo v lastnem materinem jeziku. Škofom nalaga zato skrb, da v mejah možnosti poskrbijo za vse vernike v škofiji, da imajo mašo v svojem jeziku. To je razvidno iz papeževga pisma škofom o dušni oskrbi za izseljence. To pismo je bilo objavljeno letos 15. avgusta. Tam je rečeno: »Lahko je razumeti, da ni mogoče uspešno pastirovati med izseljenimi ljudmi, če se primerno ne upošteva duhovnega bogastva in kulture izseljencev. V tem oziru je velike važnosti narodni jezik, v katerem oni izražajo svoje misli, svojo miselnost, svoje versko občutje.« Tako meni danes Cerkev.

PRAKTIČNA POSLEDICA V DUŠNEM PASTIRSTVU

Iz tega zadržanja Cerkev bi lahko povlekli nekaj zaključkov za naše slovenske ljudi, ki živijo pomešani v italijanskih župnijah:

Deželni proračun in naša manjšina

Med razpravo o proračunu dežele Furlanija-Juljska krajina je povzel besedo tudi svetovalec dr. Drago Štoka, izvoljen na listi Slovenske skupnosti. Njegova izvajanja so se naravno tikala predvsem slovenske narodne skupine v deželi, ki jo predstavlja.

Najprej je odločno obsodil birokratski način upravljanja fondov. Denar je na razpolago, a uradna pot do njega je strahotno dolga in dostikrat traja več let: vodi z občine na pokrajino, s tehničnega urada na deželo, z dežele na računski urad, kjer lahko doživijo dolgotrajni postopek zavrnitev in ves trud je bil tako zaman. Tako se vedno čakajo na denarno odškodnino premmogi, ki so bili odvedeni v nemška kazenska taborišča, čeprav je Nemška zvezna republika že leta 1965 izdala zakon, da bo prejel vsak deportiranec po tisoč lir za vsak dan bivanja v taborišču. Očitno je, da tudi v deželnih uradih ni najti dobre volje in da primanjkuje sposobnost ta birokratski sistem, tako značilen za italijansko državo, nadomestiti z novim načinom upravljanja, ki bo bolj pravičen in gibčen. Dežela ne sme postati hranilnik, ki zadržuje denar, namenjen potrebam prebivalstva.

DVE ODPRTI RANI

Dr. Štoka je nato opozoril na dve odprti rani, ki težko prizadevata zlasti našo manjšino. Gre za izseljevanje in razlašanje.

Izseljevanje je bič, ki enako tolče po Slovencih in Italijanih in je predvsem močno v Beneški Sloveniji ter v Karniji, čutiti pa ga je tudi v Trstu, od koder odhajajo v tujino zlasti tehnično usposobljeni mladi ljudje, ker doma ne najdejo zaposlitve. Razni nafto- in metanovodi tega niso znali preprečiti.

Razlaševanje pa je nadloga, ki je naravnala ogromno škodo zlasti slovenski manjšini v tržaški okolici. Če bo prišlo do jedrskega pospeševalnika v Doberdolu, bo tudi tamkajšnja slovenska skup-

1. Potrebno je, da pristojna cerkvena oblast oskrbi možnost, da bi čim večje število slovenskih vernikov lahko prisostvovalo maši v svojem materinem jeziku.

2. Slovenski verniki se morajo zavedati odgovornosti, ki jo imajo do sebe in do Kristusa, da pri sv. maši polno sodelujejo ne kot gledalci, temveč kot aktivni sodelavci. To pa bodo mogli le, če bodo pri slovenski maši. Torej ni vseeno, pri kateri maši si. Kot odgovoren kristjan boš pri maši, pri kateri lahko najbolje sodeluješ. Zate kot Slovenca je to slovenska maša.

3. Isto velja za ostale liturgične obrede, zlasti še za prejem sv. zakramentov. Tudi pri teh morajo verniki aktivno sodelovati. Zato je dolžnost župnikov, da omogočijo vsem svojim vernikom prejem svetih zakramentov v njih materinem jeziku in po njih narodnih običajih. Če sami niso zmožni tega, so dolžni poklicati drugega duhovnika. To velja zlasti za krst, za poroko in tudi za pogreb. Verniki naj se teh svojih pravic zavedajo in naj od svojih župnikov zahtevajo, da jim omogočijo prejem sv. zakramentov v njih materinem jeziku. Tudi pogreb.

Pokoncilski Cerkev nalaga nam duhovnikom večjo zavzetost do vernikov v njih duhovnih potrebah. Toda istočasno opozarja tudi vernike na njih večjo odgovornost pri sv. maši in sv. zakramentih. Ta odgovornost bo posebno v mestih večkrat združena z večjimi žrtvami. Bodo naši verniki pripravljivi privzeti te večje žrtve in pokazati tudi več verske in narodne zavesti?

(r+r)

Sv. oče si je ogledal darove iz Ugande

Sv. oče Pavel VI. si je nedavno ogledal v filozofskem kolegiju univerze »Propaganda fide« darove, ki so mu jih bili poslali iz Afrike po njegovem obisku. Razstavo so uredili trije posebni odposlanci ugandske vlade. Sv. oče ta so ob prihodu pozdravili prefekt misijonske kongregacije kardinal Agagianian in tudi rektor filozofskega kolegija msgr. Maksimilijan Jezernik. Razstavljeni so bili številni predmeti afriške umetnosti, razne živali, žive in nagačene. Sv. oče je imel ob tej priliki kratek nagovor. Zahvalil se je za darove. Ker je bilo prisotnih več bogoslovcev iz afriških dežel, je le-tem dejal, da so oni zanj najlepši darovi Afrike.

nost utrpela veliko škodo, če se ne bo vnaprej poskrbelo za njeno zaščito in nadaljnji obstanek. Seveda nismo Slovenci proti gospodarskemu in družbenemu napredku dežele, saj se z njim gradijo temelji za boljše in bolj gotovo bodočnost, nočemo pa pristati na to, da bi v imenu tega napredka končali v pozlačeni krsti. Za nas zemlja naših prednikov ne predstavlja samo gospodarske vrednosti, temveč predvsem zgodovinsko bogastvo, kajti za vsak narod je lastna zemlja eden stebrov njegovega obstoja. Če se nam že res mora v imenu napredka moderne družbe odvzeti ta steber, nam je treba dati v zameno vrsto resnih in iskrenih jamstev, ki nam bodo zagotovila dostojno in gotovo prihodnost.

Pozdravljamo zato izjavo sprejeto na 22. pokrajinskem kongresu goriške Krščanske demokracije, ki se glasi: »Slovenecm gre do državljanom in kot skupnosti vse pravice, da ne bo njihova državljanstva, kulturna, šolska, verska in politična svoboda ostala okrnjena, temveč da bo zagotovljena, spoštovana in cenjena.«

In še beseda o Beneški Sloveniji! Tam se vasi starajo, mladi rod odhaja v tujino, zemlja je obubožana, vojaške služnosti so stalna cokla za gospodarske pobude. Nujno bi bilo treba takoj priklicati v življenje posebno komisijo, ki bi skupaj s krajevnimi predstavniki izdelala načrt za turistični razvoj, za ustanovitev industrijskih stavb pri Špetru in Sv. Lenartu v Nadiški dolini, za ureditev voda, pogozditev zemlje, okrepitev pašnikov, organizacijo kmečkih podjetij in postavitev raznih zadržug.

Dr. Štoka je svoja utemeljena razglabljanja zaključil z besedami: »Slovenska narodna skupnost hoče biti vključena v življenje dežele in ne živeti ob nje robu; hoče živeti v miru in biti deležna pravičnosti. Da bo pa do tega prišlo, se mora čutiti varna, zavarovana in enakovredna državljanom italijanskega jezika s primernimi, pravičnimi in celotnimi zakoni.«

Odprto pismo „Slovenskemu oktetu“

V soboto, 15. novembra je »Slovenski oktet« iz Ljubljane nastopil v Kulturnem domu v Trstu. Izmed 25 izvajanih pesmi so bile le štiri slovenske. Prihajati na Tržaško in Goriško, kjer se slovensčina že itak mukoma ohranja, s toliko obilico neslovenskih pesmi, pomeni dajati roko vsem tistim, ki si prizadevajo, da bi slovensčina med nami čimprej zamrla. Zato se povsem strinjamo z mislimi prof. Ubalda Vrabca, ki jih je 21. t.m. objavil v slovenskem tržaškem dnevniku. Takole pravi:

Na sobotnem koncertu je bil predložen program, na katerem so bile izmed petindvajsetih izvajanih pesmi le štiri v slovensčini. Poglejmo: ena (prva) je bila v francoščini, ena italijanska, šest latinskih, ena nemška, tri češke, štiri srbohrvaške, dve ruski, tri angleške in štiri slovenske. Sorazmerno slabo zastopano (posebno če pomislimo da je to »Slovenski oktet«) slovensko pesem si lahko tolačimo na dva načina: Ali je ustvarjalnost slovenskih skladateljev na področju vokalne glasbe na tako nizki stopnji, da je nevedna visokih umetniških kvalitet Slovenskega okteta — ali pa primerna ustvarjalnost vendar obstaja in je umetniško vodstvo okteta do nje brezbržno.

Ce je res prvo, potem je to resen problem, ki bi ga bilo treba temeljito analizirati in ugotoviti, zakaj se tako številni in kvalitetni kader slovenskih skladateljev odreka možnosti, da bi njihova dela prikazal mednarodni javnosti tako odličen ansambel kot je Slovenski oktet. Saj vendar vemo, da so slovenski skladatelji v produktivnosti za instrumentalne zasedbe — tako orkestralne kot komorne — visoko aktivni. Pomanjkanje primernih zborovskih del bi kazalo na brezbržnost skla-

dateljev do tovrstnega ustvarjanja.

Ce pa taka dela le obstajajo, a jih umetniško vodstvo ne vključuje v svoj repertoar, je to vsega obsojanja vredno. Vsako umetniško telo, ki nastopa pred tujo publiko, je vedno poslanec svoje kulturne tradicije. To velja za folklorno skupino, ki pred tujo publiko izvaja plesne svoje domovine; to velja za zbor, ki seznanjajo svet z ljudskimi pesmimi in vokalnimi skladbami svojega naroda; to velja celo za dirigente simfoničnih orkestrrov, ki so sicer profesionalisti in katere bi, zaradi značaja njihovega dela, lahko iz teh razmišljanj izključili. Ni treba pa posebej dopovedovati, da npr. francoska publika ne bo pričakovala od plesnega ansambla iz Senegala ruskega »kozačoka«, temveč zamorske obredne ples; prav tako ne bomo mi od škotskega zboru pričakovali južnoitalijanske »tarantele«.

V zadnji sezoni sem v tem pogledu zasledoval repertoarno politiko simfoničnih koncertov v tržaškem gledališču Verdi: niti eden od tujih dirigentov ni pozabil na sporedu podčrtati svoje narodnosti. Rus Simonov je dirigiral Cajkovskega, Sotakoviča in Sedrina; Francoz Bour Debussyja in Ravela; švicarski Nemeč Maag Straussa, Mozarta in Schumanna itd. Seveda so vsi ti dirigenti dirigirali tudi skladbe, ki spadajo že v skupno zakladnico kulturnih narodov kot npr. Beethoven, Haydn itd. ali pa iz vpljudnosti sprejeli na spored delo kakega lokalnega avtorja. Vendar prav te neizbežne izjeme potrjujejo skrb dirigentov-gostov, da predstavijo publiki ustvarjalce lastnega naroda. Spored Slovenskega okteta pa je spominjal na tiste tovrstne ladje, ki pod panamsko zastavo prevažajo po vseh svetovnih morjih vso mogočo šaro, le nič lastnega blaga.

Misli ob zborovski reviji v Trstu

Glavni smoter te revije je zbuditi zanimanje za zborovsko glasbo, zboljšati kakovost obstoječih zborov, širiti glasbeno ustvarjalnost ter okrepiti zavest narodnostne pripadnosti.

Take revije so prav gotovo najprimernejša oblika in pobudnik za sistematično, široko in trajno rast naše pesmi.

Naša nadaljnja skrb je, da na teh nastopih sodelujejo tudi otroški in mladinski zbori, tako da bodo postale naše revije za širšo javnost lepše, vsebinsko bogatejše, bolj privlačne in bolj slovenske.

Ko privabimo zlasti mladino v naše zборе, mislimo predvsem na aktivno glasbeno vzgajanje mladega človeka. Izpolniti je treba prosti čas našega mladeniča odnosno mladenke z dejavnostmi, ki jih zanimajo in hkrati vzgajajo.

Slišati je včasih, da je glasbeni amaterizem, posebej zborovski, preživela oblika kulturne dejavnosti, saj mladi človek doma, preko radia ali televizije posluša in gleda najbolj znamenite izvajalce; amatersko zborovsko udeleževanje je po takem pojmovanju nekoristno in nezanimivo.

Rad bi primerjal te zagovornike s tistimi tako imenovanimi »športniki«, ki se imajo za take samo v kolikor po raznih stadionih ali pred televizijskimi aparati malikujejo poklicne športnike.

Kar človek izkusi v svoji praktični dejavnosti, to traja in se ohranja. Zato tudi aktivnega glasbenega zborovskega amaterizma nikakor ne moremo zamenjati ali nadomestiti s poslušanjem določenih glasbenih programov. Ustvarjalno-izvajalski element se poraja samo pri aktivnem sodelovanju v zboru in samo tako človek popolnoma neposredno doživlja in razu-

me umetniške vrednote.

V skrbi, da pridobi čim večje število mladih in naših ljudi sploh za zborovsko petje, misli Zveza cerkvenih zborov na Tržaškem prirediti nekje na Koroškem ali v Sloveniji poletne glasbeno-zborovske počitnice. Trajale bi en teden z namenom, da ustvarijo prijetno prijateljsko vzdušje združeno z resnim delom. Iskali bomo kraj v naših planinah, kjer je dober zrak in vabljiva okolica; najeli bomo skupen dom s prostorno dvorano za pevske vaje. Prizadevali se bomo, da bodo take počitnice čim bolj poceni.

Kakovostno in številčno stanje naših zborov ni rožnato; zavedati se moramo važnosti prirejanja podobnih nastopov in si ne smemo najmanj domišljati, da bomo tako stanje izboljšali že kar v nekaj letih. Sredstva, ki so na razpolago, so skromna, vendar pogumno in z navdušenjem opravljeno delo bo prav gotovo želo svoj uspeh.

Dan našega prvega množičnega zborovskega nastopa v Kulturnem domu to nedeljo ob 17. uri naj velja kot dan zborovske glasbe po vsem našem Tržaškem ozemlju, istočasno pa naj z nastopom mešanega pevskega zboru iz Kanalske doline ter mešanega zboru iz Lješe idealno poveže vse ljubitelje zborovske glasbe slovenske manjšine v Italiji.

Težko pa si zamišljamo popolnoma uspešno revijo zborov brez sodelovanja in nastopa vseh pevskih skupin, ki so članice naše Zveze. Zato se ponovno obračamo na vse z iskreno željo, da bi premostili morebitne domače težave in bi sodelovali po svojih močeh z nami, saj je rast zborovskega napredovanja stvar nas vseh.

Dr. Humbert Mamolo

S TRŽAŠKEGA

27. kongres tržaške Krščanske demokracije

V soboto se je pričel in v nedeljo nato se je zaključil 27. redni kongres tržaške KD. Kongresa se je udeležilo 171 delegatov, ki jih je izvolila baza v posameznih mestnih sekcijah. Na kongresu so bili prisotni poleg časnikaev predstavniki vseh strank, razen misovceev.

Na kongresu se je še bolj utrdila že do sedaj vodilna struja, ki ima v sedanjem tajniku Coloniju svojega glavnega zastopnika. V svojem osrednjem poročilu je Coloni večkrat omenil slovensko manjšino ter pobude za resen in konstruktiven razgovor z isto. V zvezi s tem je omenil zakone, ki so bili predloženi v parlamentu glede uporabe slovenskega jezika in šolstva, potem pomoč slovenskim kulturnim organizacijam in Slovenskemu gledališču v Trstu, pa podporo za vstop slovenskega socialista Dušana Hreščaka v tržaški občinski odbor. Vse to predstavlja za Coloni »znak naše volje, da hočemo Slovencem v Trstu zagotoviti nujne pogoje ne samo za njih obstoj, temveč za njih polni razvoj.«

Coloni je tudi zatrdil, da mora imeti tržaška Krščanska demokracija v bodoče tesnejše stike s tistimi Slovenci, ki imajo podobne ideološke in politične usmeritve kot demokristjani. Kot politično zanimivo pri omenimo, da sta kongresu prisostvovala kot povabljeni gosta tudi tajnik tržaške federacije Italijanske komunistične partije inž. Cuffaro in tajnik deželne odbora iste stranke Baracetti.

Obisk jugoslov. gen. konzula pri rektorju tržaške univerze

Jugoslovanski generalni konzul inž. Marjan Tepina je pred kratkim obiskal ponovno izvoljenega rektorja tržaške univerze prof. Agostina Origoneja in ga povabil na proslavo 50-letnice ljubljanske univerze. Rektor Origone je povabil sprejel. V nadaljnjem pogovoru sta si inž. Tepina in prof. Origone izmenjala vrsto misli o možnostih koristnega sodelovanja med tržaško in ljubljansko univerzo. Med drugim sta tudi govorila o stolici za slovenski jezik in literaturo na tržaški univerzi, o izmenjavi predavateljev, o organizaciji skupnih seminarjev in o vprašanju nostrifikacije diplom.

Druga premiera Slovenskega gledališča v Trstu

V soboto je bila v Kulturnem domu druga premiera v letošnji sezoni Slovenskega gledališča, in sicer burka s petjem v treh dejanjih »Moč uniformes«, ki jo je napisal kontovelski rojak Jaka Štoka. Delo je režiral mladi režiser Marij Uršič.

Srečanje časnikaev iz treh obmejnih dežel

Deželno časnikaško združenje je pod pokroviteljstvom dežele organiziralo srečanje med časnikaži iz Slovenije, Koroške in naše dežele. Podobni srečanja sta bili že v Celovcu in v Ljubljani. Slovenski in koroški časnikaži so prišli v Trst v nedeljo. V naslednjih dneh so si ogledali še druge večje kraje v naši deželi in se sestali s svojimi stanovskimi tovariši.

Na tržaškem političnem obzorju

Slovensko ljudsko gibanje je preteklo soboto na odborovi seji razpravljalo o aktualnih perečih problemih. Z zadovoljstvom je tudi vzelo na znanje tesno sodelovanje s koroškimi in goriškimi Slovenci, ki je zadnje čase bilo še bolj poživiljeno.

Svet Slovenske skupnosti, ki se je v ponedeljek, 24. novembra sestel v novih prostorih v ulici Rittmeyer 1/III, je na dolgo razpravljalo o notranjih organizacijskih problemih in o trenutnem političnem položaju na Tržaškem.

Seja repentabskega občinskega sveta

Na redni seji repentabskega občinskega sveta, ki je bila v soboto 15. novembra, je župan Miha Guštin poročal o nastopih občinske uprave na pristojnih mestih, naj bi nameravani metanovod speljali čim dlje od kamnolomov, ker v bližini naftovodov ni dovoljeno uporabljati min. Občinski svetovalec so podprli prizadevanja občinske uprave v tem smislu.

Ob koncu seje so svetovaleci odobrili županov predlog, naj občinski odbor določi prispevek za oškodovance v Banjaluki.

Mešani pevski zbor z Opčin nad Trstom, ki bo tudi letos, v nedeljo 30. novembra, nastopil na Reviji pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu. Začetek ob 17. uri.

ČETRTO SREČANJE „MITTELEUROPA“ V GORICI

V torek, 18. novembra so se zaključili srednjeevropski kulturni dnevi, ki jih v Gorici že četrto leto z uspehom prireja revija »Iniziativa Isontina« pod visokim pokroviteljstvom svetovne organizacije UNESCO. Dela zborovanja so se vršila v dvorani Attemsove palače (ki je za take prireditve zelo primerna). Letos so na srečanju sodelovali predstavniki iz Jugoslavije, Avstrije, Češkoslovaške, Zahodne Nemčije, Madžarske, Romunije ter Italije. Romunska udeležba je prav novost letošnje manifestacije.

Uvodna svečanost je bila v soboto, 15. novembra ob prisotnosti najvišjih deželnih, pokrajinskih, mestnih in cerkvenih oblasti. V začetku je v imenu organizacije Pasquale De Simone prečital brzojavko predsednika republike Saragata ter zastopnikov vlade. Goriški župan Martina je nato orisal pomen prireditve, nakar je deželni odbornik za kulturo Giust podal nekaj tehtnih misli o ciljih evropskega kulturnega sodelovanja na našem področju. Generalni tajnik prireditve Rocco je uokviril goriško manifestacijo v širše človešanske dimenzije. Sledilo je še uvodno predavanje, ki ga je imel tajnik Avstrijskega kulturnega inštituta v Rimu Walter Zettl o temi »Mitteleuropa kot kulturna panorama«, kjer se je dotaknil že doseženih uspehov ter nanizal nekaj misli o aktualnosti Srednje Evrope kot duhovne enote. Predavanja so se nato vršila do torka, 18. novembra, ko so potegnili zaključke letošnjega zborovanja.

Tema letošnjega srečanja je bila bolj splošna kakor ona iz prejšnjih let: »Mit in stvarnost Mitteleurope«. Posamezni delegati so se ustavljali v glavnem ob pomenu srednjeevropske ideje za kulturo narodov nekdanje habsburške monarhije. Raziskovali so predvsem vlogo mita v umetniškem ustvarjanju raznih narodov tega evropskega območja, po drugi strani pa so prikazali glavne značilnosti sedanjega literarnega razvoja narodov Srednje Evrope. Zelo številna je bila tudi letos slovenska delegacija, v kateri so bili med drugimi pisatelji Ciril Kosmač, Mira Miheličeva, Emilijan Cevc, pesnik Ciril Zlobec ter etnolog Vilko Novak. Zlobec je govoril o temi »Antimit — najmočnejši mit naše sedanjosti«, kjer je zlasti razglabljal o vlogi umetnika in nasploh kulturnika v sodobni družbi, ki se porajajo v vseh slojih zahteve po nemogočem in se mit enači z realnostjo našega časa. Mira Miheličeva pa je opozorila na pomen mitoloških elementov v našem slovstvu, od najstarejših bajelovnih drobcev do Lepe Vide.

Zanimive zaključke najdemo tudi v marsikaterih drugih referatih, npr. v govoru o »internacionalizmu in literaturi v Mitteleuropi« Aurelija Ciacchija, ki išče nekaj skupnih komponent kulturnega ustvarjanja srednjeevropskih narodov.

Na splošno lahko izrazimo organizatorjem četrte izdaje srednjeevropskih dnevov našo pohvalo za nadaljevanje te plemenite in koristne pobude. Seveda tudi ne moremo mimo raznih bolj ali manj vidnih pomanjkljivosti. Naj se pri tem omejimo samo na nepriznanost slovenskih zamejskih kulturnikov pri samih delih srečanja. Srečanje bi gotovo imelo še bolj evropski pomen, če bi na njem uradno sodelovali tudi literarni in kulturni predstavniki zamejskih Slovencev, tako nas v Italiji kot onih v Avstriji. Dejstvo je, da so na zborovanju uradno sodelovali predstavniki italijanske manjšine v Jugoslaviji. Zakaj bi isto ne veljalo tudi za Slo-

vence v Italiji ter ostale manjšine »Mitteleurope«? Organizatorji naj te misli sprejmejo kot priporočilo za še večji razmah teh prepomembnih goriških srečanj, ki postavljajo naše mesto med pionirje sodelovanja med narodi v naši deželi.

Spectator

OPOMBA UREDNISTVA: Zaradi splošne stavke prejšnjo sredo smo mogli članek objaviti šele v pričujoči številki.

Odposlanstvo Sindikata slov. šole v Rimu

Poročali smo že, da je poslanska komisija za šolstvo začela razpravljati o zakonskih osnutkih za slovenske šole, ki sta ju predložila poslanca Belci in Škerk. Poudarili smo tudi, da je nujno potrebno, da se Sindikat slovenske šole kot tolmač potrebe in želja prizadetih šolnikov sestane s poslansko komisijo oziroma z odgovornimi funkcionarji za šolska vprašanja. Res se je sredi novembra mudilo odposlanstvo tega sindikata dva dni v Rimu. Sindikalna predstavnika sta sprejela predsednik šolske komisije poslanec Romanato in podpredsednik Dino Moro. Razen tega sta se slovenska sindikalista sestala z več vplivnimi poslanci in senatorji, ki pripadajo različnim političnim strankam. Kaže, da so merodajni krogi v Rimu naklonjeni primerni in pravični rešitvi položaja slovenskih profesorjev.

Zadoščenje za bogoskrunsko dejanje

Pot, ki pelje iz Gropade v Bazovico, je dolga približno tri kilometre. Po njej spremljajo Gropajci svoje drage na zadnji poti na bazoviško pokopališče. Pot ni kratka, še posebno za tistega, ki nosi.

Približno sredi pota so gropajski verniki postavili leta 1907 znamenje v obliki križa z napisom: »Tukaj počivajo pogrebci s pokojinimi iz Gropade« in še: »Hvaljen bodi Jezus Kristus«.

In ta križ je bil večkrat tarča neumnih in bogoskrunskih napadov. Leta 1943, ko je po naših krajih besnela huda vojna vihra, je bil oskrunjen križ na novo postavljen. Ob blagoslovitvi se je okoli njega strnilo mnogo gropajskih vernikov, da zadostijo za storjeno zlo in pomolijo za bogoskrunsko roko.

Letošnje poletje so neznanci zopet razbili znamenje križa. Le zakaj? Gropajce

Tržaški nadškof je obiskal dve župniji

V nedeljo, 16. novembra je nadškof msgr. Santin obiskal v Trstu župnijo sv. Jakoba, v nedeljo 23. novembra pa župnijo žalostne Matere božje pri Sv. Ani. V obeh župnijah cerkvah je g. nadškof tudi maševal in pridgal v slovenskem jeziku. Opozoril je vernike na njihove krščanske dolžnosti in jim z resno besedo nakazal nekaj smernic za iskreno in odgovornostno polno krščansko udejstvovanje v zasebnem, poklicnem in javnem življenju.

V obeh cerkvah je bila udeležba zadovoljiva in lepo petje je prazniku dalo še poseben pečat slovesnosti. Pri Sv. Jakobu se je »postavil« večji pevski zbor, ki ima za seboj že dolgo zgodovino, pri Sv. Ani pa manjši pevski zbor, ki je prav gotovo zgled skrbne marljivosti in vztrajnosti.

V župniji sv. Jakoba, ki je ena najstarejših postojank, skrbi za slovenske vernike kaplan S. Suligoj. Pri svojem delu čuti pomanjkanje potrebnih prostorov, kakor je povedal mlad fant, ki je pozdravil g. nadškofa pred začetkom maše. Za mašo v župni cerkvi pri stadionu pa skrbi p. Vittorio, ki vsako nedeljo in praznik

priteče iz begunskega taborišča pri Padričah, kjer je kaplan. Nima lahkega dela, a ljudje ga imajo radi, ker vidijo njegovo skrb in prizadevanost.

Naši ljudje bi se za sv. mašo le morali bolj zavzeti. Ena prvih zahtev novega obreda je točnost, da se takoj v začetku maše ustvari tista skupnost bratov, ki edina omogoča dejavno sodelovanje pri maši. In kjer je sodelovanje, tam je maša lepa.

L. S.

Odprite spominske plošče v Bazovici

Skoro vsaka vas ima vsaj skromen spomin na svoje padle. Res čudno zato, da se Bazovica vse doslej ni znala primerno oddolžiti župljanom, žrtvam druge svetovne vojne. Zato je treba tem bolj pohvaliti pobudo vodstva Slomškovega doma v Bazovici, ki je v nedeljo, 23. novembra popoldne pripravilo v veži tega doma odkritje spominske plošče z napisom: »Vsem župljanom, žrtvam druge svetovne vojne v spomin Slomškov dom«. Kot priprava na to svečanost je bila istega dne popoldne v župnijski cerkvi sv. maša za vse padle župljane.

Ob navzočnosti domačinov in gostov je imel kratek govor — prinesli ga bomo prihodnjič — odbornik Slomškovega doma akademik Karel Mezgec, nakar je domači župnik msgr. Živic opravil molitve za padle, Dora Križmančič pa je recitala Gradnikovo pesem »Pismo materje«. Za zaključek je zapel še domači cerkveni zbor žalostinke.

Kam plove Radio Trst A?

Plove res slovenski oddelek RAI v Trstu v marksistične vode? Tako se sprašuje človek, če prislusne glasovom, ki se zadnje čase širijo po Trstu. Znano je namreč, da je v zadnjih letih bilo sprejetih v polno ali vsaj delno službo več novih ljudi, več ali manj deklariranih pripadnikov in simpatizerjev levičarskih strank. Tudi sodelovanja zunanjih sodelavcev in skupin so baje vedno bolj pod vplivom tega novega režima. Trenutno je spet na vidiku nova nastavitve štirih ljudi zaradi povečanega organika. Pri tem pa baje ni govora toliko o konkurzih kolikor o marksistični liniji, ki naj sedaj prevladuje tudi na tej radijski postaji.

In tako bo tudi ta poslednji svobodni, nepristranski in apolitični glas slovenske manjšine v Italiji dokončno utihnil. Pridružil se bo rdečemu glasu radia Koper, Primorskega dnevnika in drugih podobnih marksističnih tribun. V najboljšem primeru se bo z njim zgodilo tako kot s Slovenskim gledališčem, h kateremu so med drugimi pristopile Krščanska demokracija in Slovenska skupnost, a dejansko brez vsake odločilne besede, saj sta že a priori po statutu v upravnem svetu v manjšini in ne moreta imeti v gledališču nobene odločilne besede. Njun pristop h konzorciju pa je pomagal le v toliko, v kolikor je Slovensko gledališče prejelo nekaj milijonov podpore iz javnih skladov. Ob teh pojavih postaja lahko človek resnično zaskrbljen nad usodo radia in drugih podobnih javnih ustanov, ki delujejo v okviru slovenske manjšine v Italiji.

Mešani pevski zbor iz Bazovice bo kakor lani tudi letos 30. novembra sodeloval na Reviji pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu

† Msgr. Janez Hladnik

54 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (SPOMINI)

Kam z vinom? Ljubljana je naše potrebe umevala in tako smo mogli spraviti v promet precej vinskega pridelka. O sv. Martinu, 11. novembra, praznujejo vinski kraji svojega vinskega patrona z martinovo gosjo in proslavljajo trenutke, ko se mošt v vino spremeni. Tako pravijo: Ves mošt so nam nocoj pokradli...

Prvo leto v Metliki sem martinolal pri Nemanici v Zelebeju. Z vsa resnostjo mi pove gospodar, poslanec Jože Nemanic: »Veste gospod, nocoj smo imeli tatove. Ves mošt so nam pokradli.« Jam ves začuden, kako je to mogoče, sem takoj nato zvedel, v čem je dovtip. Seveda spremenil se je v vino. Meni osebno je pa tisto mlado vino zelo škodovalo. Nisem imel želodca za to.

Spet so se mi začele pojavljati večje

težave. Pa pravi Otmar Sturm: »Ti, gospod Janez, temu bomo napravili konec. V Karlovcu je zdravnik, ki je znan kot strokovnjak za želodec. Na sam Dunaj hodi operirati. Hči Ema, poročena v Karlovcu, ima že naročilo, da se o vsem potrebnem z zdravnikom dogovori.«

Tako je prišla velika noč 1933. Na veliki ponedeljek sem za slovo pridgal o gostoljubnosti: lepa krepost je to in posebno belokranjska čednost povrhu, prijetno pa le ni, če se kar cela gos pojavi na krožniku in zapove: »Jejte me, gospod!« Tako se potem zgodi, da morajo zdravniki popravljati za kuharicami, ker so pripravile preveč.

27. aprila 1933 me je dr. Medanič položil na mizo. Dal mi je krajevno injekcijo in nastavil nož. Prav pred mojimi očmi je bila ura, ki sem jo ves čas gledal. Se dosti hitro so tekle minute, medtem ko je šel kazalec nizdol od enajste proti pol. Od tam naprej pa je šlo tako grozno počasi, da sem premislil vse postaje križevga pota. Končno je zdravnik pet minut pred dvanajsto vzkliznil: »Gotovo!«

Pa sem vprašal, če lahko grem. »Le kar,«

je odgovoril v šaljivem tonu dr. Medanič. Takoj sem začutil, da sem »počena«. Peljali so me v mojo sobo. Čez pol ure sem začutil ostro bolečino, a obenem spoznal, da se ne smem nič premakniti.

Iz Metlike je precej mladine hodilo v srednje šole v Karlovec. Hodili so me obiskovat, a so jim dovolili pogledati me le od vrat. Bil sem mrtvaško bled. Pa se je v Metliki takoj razneslo: »Gospod so bolni na smrt.« Ko je potem zazvonilo prvemu mrliču, je nekdo mislil: Kaj pa če niso gospod Janez? Pa je misel dobila meso in si nadela krila in že je šla po Metliki novica: Gospodu Janezu zvoni. Na operaciji so umrli.

No, pa ni bilo tako hudo. Že tretji dan sem po zdravnikovi besedi zaprosil bolniško sestro, naj mi pomaga, da se dvignem in sem, sicer med bolečinami, ali vendar stopil na noge, obiskal kapelo in nato šel na dvorišče. Ko stopam počasi in z naporom kvišku po stopnicah, mi prihiti naproti zdravnik in se ustraši: »Kaj je res, gospod Janez, da ste vstali?« »Saj ste mi rekli, da lahko čez tri dni prvič zapustim posteljo.«

»Pa nisem mislil tega zares. Saj to je skrajno nevarno.«

Pospremil me je do postelje, me preiskal in dognal, da je vse v redu. Čez naslednje tri dni mi je pobral šive ter mi dejal: »Gospod Janez, rekord ste postavili. 260 želodcev sem že operiral, a vi ste pustili vse druge daleč zadaj. Le povejte škofu, da ste zaslužili najboljšo faro.« Naslednjo soboto so me že videli Metličani pred altarjem, to je devet dni po operaciji, v kateri mi je bila odstranjena polovica želodca.

Hitro sem sprevidel, da je najbolje, če iz Metlike za nekaj časa izginem, kajti preveč me je vlekelo delo. Sprejel sem zato vabilo križarskih sester, ki so me poklicale v Ormož na Štajerskem, da se tam okrepčam v njihovi bolnišnici. Tako sem tudi storil. Toda komaj tri dni sem miroval, nato sem si pa že hotel ogledati tisti kos slovenske zemlje. Tako sem spoznal Slovenske gorice, bil v Temnarju pri Sv. Tomažu, bil v Jeruzalemu, v Ljutomeru, kjer sem obiskal Jožeta Simiča, kateri je kot 28-letni fant vstopil k salezijancem in bil v Veržuju v salezijanskem

Peta obletnica Slomškovega doma v Bazovici

Pretekla nedelja je bila pristno novembrska, polna megle in dežja, kar pa ni motilo tistih, ki so priredili slovesnost v Slomškovem domu v Bazovici ob priliki pete obletnice odprtja tega doma.

Skof Anton Martin Slomšek je bil velik ljubitelj mladine; in prav ta je dala slovesnosti poseben pečat. Otroški zbor je ob spremljavi kitar ter orgel navdušeno zapel dve pesmi. Tudi domači cerkveni zbor in cerkveni pevski zbor od Sv. Ivana v Trstu sta mnogo prispevala s svojim nastopom pri kulturnem sporedu.

Na taki slovesnosti ne sme manjkati tudi deklamacij. In res so jih otroci v kratkem času podali cel kup. Naravno so bile Slomškove pesmi. Sledil je zabavni večer ob zvokih glasbene skupine »The Lords«.

Slomškov dom je ob peti obletnici svojega delovanja tudi izdal lično knjižico s številnimi slikami. Se bolj kot slike pa navduši pregled dela in prizadevanj bazoviške farne mladine, ki je v petih letih res veliko lepega uresničila. Iskreno ji čestitamo ter ob tej priliki kličemo: Le pridno naprej po tej poti.

M. A.

★

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 30. novembra do 6. decembra
Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 21.00 Bratje Karamazovi. — Drugi: 21.15 Včeraj in danes. 22.15 Obračun.

Ponedeljek: Prvi: 21.05 Iz dnevnika Ane Frank, film. — Drugi: 21.15 Svet proti letu 1970. 22.15 Koncert, vodi C. Abbado.

Torek: Prvi: 18.45 Vera danes. 21.00 Tiger in konj. — Drugi: 21.15 Po Hirošimi (3). 22.05 Ljubezen in vojna.

Sreda: Drugi: 21.15 Fellini: Kabirijine noči, film.

Četrtek: Prvi: 21.00 Družina Benvenuti (2). 22.00 Politična tribuna. — Drugi: 21.15 Premisli, kako govoriš.

Petek: Prvi: 18.45 Koncert. 21.00 TV 7. — Drugi: 21.15 Italijanske povesti.

Sobota: Prvi: 19.35 Čas, duhu posvečen. 21.00 Canzonissima 1969. — Drugi: 21.15 Dogodivščine Simona Templarja, telefilm.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 30. novembra do 6. decembra
Nedelja: 9.30 Po domače z ansamblom Mihe Dovžana. 10.50 Otroška matineja. 17.50 Glasba ne pozna teme. 18.25 Ko so Daltonovi jahali, film.

Ponedeljek: 10.00 Otroška matineja. 17.40 Ostržek, mladinski film. 20.35 A. P. Cehov: Obcestna krčma, drama. 21.45 Glasba z Elizajskih poljan.

Torek: 18.20 Po sledih napredka. 18.40 Gospodinski pripomočki: Oljne peči. 18.50 Vokalno instrumentalni solisti. 19.15 Človek, film. 19.45 Pet minut za boljši jezik. 20.35 Fanfan La Tulipe, film. 22.10 Mednarodni jazz festival v Ljubljani.

Sreda: 18.20 Košarka za ženske: Vojvodina: Lanerossi. 19.30 Glasbeni film. 20.35 A. Ayckbourn: Polovične resnice.

Četrtek: 17.45 Veseli tobogan. 18.15 Po Sloveniji. 20.35 T. Mann: Buddenbrookovi. 21.20 Kulturne diaganale: 50 let slovenske univerze. 22.10 Shenandoah, film.

Petek: 17.45 Nove dogodivščine Huckleberryja Finna. 19.00 Svet na zaslonu. 19.30 Naš globus. 20.35 F. Kafka: Proces, film. 22.30 Glasba ne pozna meja.

Sobota: 17.45 Po domače z ansamblom Rudija Bardorferja. 19.15 Sprehod skozi čas. 19.40 Pet minut za boljši jezik. 21.35 Rezervirano za smeh: Stan in Olio. 21.50 Novi rod, film.

zavodu. Porabil sem tudi priliko, da sem stopil čez Muro. V Dogleževju sem sedel na vlak in se zapeljal nazaj v Ormož. Preko Središča, Čakovca in Varaždina na Zagreb sem se vrnil potem čez štirinajst dni v Metliko.

Prav ko sem bil v bolnišnici po operaciji, mi pride poziv na sodišče v Novo mesto. Klican sem bil na odgovor, zaradi tistih »punktacij«. Pa mi je upravitelj bolnišnice dal potrdilo, da sem v bolniški postelji in da naj razpravo preložijo na pozneje. Tako se je tudi zgodilo.

ROMANJE NA TRSAT

Tiste tedne po operaciji sem si dal malo več počitka. Nato so prišle velike počitnice in meni se je zahotelo potovanja. Odlučil sem se za romanje na Trsat.

Tedaj je vsak dan okrog poldneva bobnelo nad Metliko potniško letalo, ki je vozilo med Zagrebom in Sušakom. Pa mi je prišla misel, da bi se popeljal z njim, saj je peljala nad vso Bele krajino njegova pot.

(Se bo nadaljevalo)

Poroka

V Steverjanu sta si preteklo soboto obljubila večno zvestobo dva naša požrtvovalna kulturna delavca in sicer Hadrijan Korsič in Jolanda Komic. Želimo jima obilo božjega blagoslova na novi življenjski poti.

Gostovanje SKPD »F. B. Sedej« iz Steverjana v Bohinju

Ze večletne kulturne stike z dramskim odsekom gasilskega društva iz Češnjice v Bohinju (Slovenija) je prosvetno društvo »F. B. Sedej« iz Steverjana utrdilo z igro »Deseti brat«. V nedeljo, 9. novembra 1969 je namreč to društvo priredilo enodnevni izlet z avtobusom po lepi Gorenjski. Bil je namenjen izključno mladim in res se ga je udeležilo, poleg igralcev, veliko mladine tako, da čeprav je bilo zelo slabo vreme, je izlet potekel v najlepšem razpoloženju. Odpotovali smo že jutraj, bili pri sv. maši na Brezjah, zaigrali poskočnice na Bledu ob jezeru ter se nato odpeljali v Češnjo. Tam nas je že čakala polna dvorana ljudi, ki nas vedno radi sprejmejo kakor jih tudi mi sprejmemo, ko pridejo k nam. Zaradi vselega razpoloženja je igra, ki smo jo že tolikokrat predvajali, potekla zelo dobro. Igralci so bili deležni iskrenega priznanja, kar jim je bilo v veliko zadoščenje za njihov trud. V imenu prosvetnega društva »F. B. Sedej« se je za topli sprejem zahvalila tajnica prof. Helena Knez, Bohinjci pa so poklonili »Desetemu bratu« sopek rož s slovenskim trakom, katerega bomo sedaj hranili v našem domu. Pozno ponoči smo se vračali, trudni, a zadovoljni za tako lepo preživetje dan.

To je bilo že letošnje tretje gostovanje

števerjanskega prosvetnega društva v Jugoslaviji. Bili smo že v Medani in na Ligu. Zdi se nam prav, da vzpostavljamo prijateljske stike in odnose s sorodnimi kulturnimi društvi iz Slovenije, saj to je bistvo našega poslanstva v slovenskem okolju.

Martinovanje v Steverjanu

V Steverjanu dosti damo na tradicijo. Zato je prosvetno društvo »F. B. Sedej« organiziralo za svoje člane tudi letos martinovanje 11. novembra v prostorih Zupnijskega doma. Da je večer veselo potekel, je pomagal nastop glasbenega ansambla »Janas«, ki je spraval v dobro voljo vsakogar, kateri se je martinovanja udeležil.

Brezposelna podpora za kmečke delavce

Najkasneje do 30. novembra lahko kmečki delavci vlagajo prošnje za brezposelno podporo. V prošnji je treba navesti število delovnih dni, ki jih je opravil delavec zase in delovne dni v izvenkmetijski dejavnosti. Za sestav prošnje in druga pojasnila naj se delavci zglasijo pri svojem kmečkem sindikatu.

Prijava vina do 10. decembra

Do 10. decembra je treba prijaviti občinskemu trošarinskemu uradu letošnji pridelek vina in še posebej zalogo vina, ki je bila v kleti na dan 30. novembra. Trošarinski uradi smejo izdati spremnice ali dovoljenja za prodajo na osmici le za prijavljene količine vina. Kdor ne prijavi vina, ki ga je izdelal iz svojega ali kupljenega grozdja, je lahko kaznovan z globo od 100.000 do enega milijona lir.

moške zборе.

Vzdušje na tej prireditvi je bilo res slovensko, tipično naše Občinstvo je očitno uživalo ob poslušanju pesmi in bilo nastopajočim hvaležno za vse, kar so nudili. Prijetno je bilo tudi okrog stojnice, kjer so števerjanski fantje točili res dobro kapljico iz Brd. Pet srečnikov je bilo tudi deležno dobrotov v zvezi s srečolovom, ki se je bil vršil v odmorih. Najbolj dragocen je bila knjiga Alojza Rebulca »V Sibilinem vetru«.

Vse pesmi je tudi posnela radijska postaja Trst A. Tako jih bodo mogli slišati v prihodnjih tednih tudi tisti, ki jih na prireditvi ni bilo, nastopajoči pa bodo mogli oceniti mirno in stvarno svoje lastno podajanje. Vse naj služi k vzpodbudi, vztrajati v gojenju naše pete besede in ji dati še novega razmaha.

Spet prispevek za kmetijstvo

Deželni odbor je v zadnjih tednih odobril nove zneske za prispevke v kmetijstvu.

Za odplačilo obresti na posojila, ki so jih nabavile zadruge ali posestva s čistimi nasadi in so bile prizadete od izrednih naravnih nesreč, je določeno 100 milijonov lir. Pravzaprav gre za denar, ki ga je država nakazala tukajšnji deželi za dobo pet let v obrokih po 100 milijonov lir.

Za odplačilo obresti posojila, ki so ga vzela posestva za zboljšanje in posodobitve svojega stroja, je bilo odobreno 43 milijonov. Drugih 100 milijonov je namenjeno za ureditev kmečkih poti in preskrbo s pitno vodo v nerazvitih področjih. Za pogozditev goličav in gmaj, za izboljšanje obstoječih gozdov in predvsem za vzgojo visoko-debelnega gozda, za obnovo pogorelih gozdov in za nasad vetrobrana je dežela namenila nadaljnjih 50 milijonov. Potem je dežela odredila iz državnih blagajne 40 milijonov lir za elektrifikacijo v kmetijstvu. Drugih 14 milijonov je odobrila kot prispevek v letu 1969 za prireditve in pobude, ki imajo namen, da ovrednotijo kmetijske pridelke. Ti prispevki bodo podeljeni pokrajinskim upravam, občinam, raznim ustanovam, združenjem, konzorcijem, odborom in zadrugam, ki bi organizirali prireditve in sestanke ter bi na primeren način prikazali razumno obdelovanje, konzerviranje, predelavo in prodajo donosnejših pridelkov (sadje, vino, zelenjava in ovetlice) ter njihovo vrednotenje in razširitev.

ZA KMETOVALCE

Vino je sluzavo

Zgodi se, da vino postane gosto kot sveži beljak in se pri pretakanju vleče kot olje. Poleg tega je lahko tudi motno, včasih brez okusa ali celo nekoliko žaltavo. Sluzavost ali vlečljivost se rada pojavi predvsem pri belih vinih proti koncu vrenja ali kmalu po vrenju ali šele v steklenicah, če je bilo prezgodaj natočeno. Tej bolezni podležejo vina, ki imajo malo kisline, malo alkohola, malo čreslovine in ostanke sladkorja, dočim vina z nad 11 stopinj alkohola ne obolijo. Ostanke sladkorja niso vedno glavni krivci. Sluz se lahko tvori pri razpadanju droži in kožice vinskega cveta v šibkih vinih kadar je vino predolgo ležalo na drožeh.

Bolezen povzročajo sluzave bakterije in sluzave kvasnice.

Sluzavost lahko preprečimo, če skrbimo, da vino prevre do kraja in tako ne vsebuje sladkorja ali da ga pravočasno pretočimo in tako ločimo od droži.

Sluzavo vino zdravimo tako, da ga pretočimo z močnim prezračevanjem, potem mu dodamo vinske kisline, če te primanjkuje, in končno žveplamo z dodatkom 10 gr metabisulfitna na hl. Celr nekaj dni lahko tako vino čistimo in filtriramo. Če za čiščenje rabimo želatino, moramo prej dodati vinu tudi tanin.

RADIO TRST A

Spored od 30. novembra do 6. decembra

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih)

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: F. Marryat: »Morski razbojnik«. Cetrti del. 11.45 Ringaraja za naše malčke. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.30 Giacosa: »Pravica duše«. Eno dejanka. 16.45 Parada orkestrrov. 17.30 Zbovska glasba. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Melodije iz filmov in revij. 20.30 Iz slovenske folkloze: Reharjeva: »Meklaš bo kmali leti«.

Ponedeljek: 11.40 Radio za srednje šole. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Italijanščina po radiu. 17.55 Obletnica meseca: Bambič: »Pierre Auguste Renoir, ob 50-letnici smrti«. 18.30 Radio za srednje šole. 18.50 Zbor »Ernes Grion« iz Tržiča. 19.20 Znan melodije.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce. Plošče za vas. 18.30 Komorni koncert. 19.00 Otroci pojó. 19.10 Spomini Vena Pilona. 19.45 Zbor »Slavec« iz Ricmanj. 20.35 Bizet: »Iskavci biserov«, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.40 Radio za prvo stopnjo osnovnih šol. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Za mlade poslušavce: Sodobne popevke. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 18.30 Radio za prvo stopnjo osnovnih šol. 19.15 Higiena in zdravje. 19.25 Iz potne torbe Milka Matičetovega. 20.35 Simfonični koncert. Vodi Hubad. Igra orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Pod farnim zvonom župne cerkve v Trčmunu. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na radiu Trst. 17.35 Jevnikar: Slovenščina za Slovence. 17.55 Kako in zakaj. 19.00 Folklorni ansambel »Lado«. 19.10 »Pisani balončki«, radijski tednik za najmlajše. 19.40 Prijubljene melodije. 20.35 E. Rostand: »Orlić«. Drama.

Petek: 11.40 Radio za drugo stopnjo osnovnih šol. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 18.30 Radio za drugo stopnjo osnovnih šol. 19.10 Radijska univerza: P. Brezji: Začetek krščanstva (5) »Delovanje Pavla iz Tarza«. 20.50 Karel Širok: »Ovca sv. Miklavža«, dramatisirana pravljica. 21.20 Sestanek s skupinami Zadovoljni Kranjci, Tržaški narodni ansambel in Pleiades. 22.05 Zabavna glasba.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 16.10 Dunajske melodije. 16.40 Ansambel »Dalmacija«. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.45 Slovenski znanstveni delavci z univerze. 18.00 Moj prosti čas. 18.30 Otroški zbor iz Maribora. 19.10 »Družinski obzornik«. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Josip Ogrinec: »Kje je meja«. Vse loigra v enem dejanju. 21.30 Vabilo na ples. Zabavna glasba.

DAROVI

Za žrtve potresa v Banjaluki: Družina Prinčič, Tržič, ob obletnici očetove smrti 2.000 lir; J. S., Gorica, 5.000 lir; N. N. družbenica 2.000 lir; Malfatti F., Gorica, 1.000 lir; Mihelj Antonija, Rojan, 2.000 lir; Miklavčič, Rojan, 1.000 lir. — Skupno je bilo do sedaj nabranih 406.000 lir. Nabirka se zaključuje 15. decembra.

Za Alojzijeviše: Namesto cvetja na grob ge. Ludvike Kogoj: ga. Franka 3.000 lir, družina M. Komac 3.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: N. N. 10.000 lir; Sovodnje: 43.000 lir in 200 kg krompirja; Standrež: 40.180 lir, 200 kg krompirja in 50 kg koruze; Rupa-Peč-Gabrje: 25.000 lir, 150 kg krompirja in 50 kg koruze; družina Prinčič, Tržič, ob obletnici očetove smrti 1.000 lir.

Za števerjansko cerkev: v spomin zavrednega Slovenca in dobrega kristjana pok. Lojzeta Terčič daruje Jože Vižintin, Gorica, 5.000 lir in družina Stanič, Bukovje, 4.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Jože Marc 10.000, ob krstu Petra Tognetti 10.000, Marija Marc ob peti obletnici Slomškovega doma 15.000, sinovi in hčere v spomin pok. matere Rozine Grgič 5.000, ob krstu Marijana Ražem iz Gročane 5.000, Marija Marc v spomin pok. moža Vincenca 5.000, ob blagoslovu nove hiše družina Arduini-Mevlja 5.000, ob krstu Marka Čuk 5.000, svatje in novoporočenca Adrijan Cijak in Majda Lipanec 17.550, Marija Grgič iz Bazovice 13 in Julija Križmančič iz Gropade 40 namesto cvetja na krsto pok. Katarini Grgič po 1.000, osebje gostilne Presl v počastitev pok. Evgena Lipert 9.000, Marija Čok na izletu v Arezo 4.000.

Za Marijin dom v Rojanu: Ob 40-letnici poroke Albine in Nina Mamolo darujejo Stefanija Ferluga 1.500 lir, Pina Pichi 1.500 lir, Marko Udovič 5.000 lir.

Za tiskovni sklad »Katoliškega glasa«: v spomin Franca Polh A.M. 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

Naročnina »Katol. glasa« v prihodnjem letu. Tudi uprava našega lista se je morala zateči, kot so drugi listi že storili sredi tega leta, k povišanju letne naročnine, če hoče gospodarsko obstati. V Italiji bo list veljal od 1. januarja 1970 3.000 lir, posamična številka pa 70 lir. Za inozemstvo bo stal list 4.000 lir oz. 7 USA dolarjev, 25 nemških mark, 35 francoskih frankov, 30 švicarskih frankov, 160 avstrijskih šilingov, dva in pol angleških funtov.

Miklavževanje v Gorici. Na praznik sv. Miklavža, v soboto 6. decembra bo v dvorani Katoliškega doma v Gorici ob 15. uri »miklavževanje« za otroke slovenskih šol in otroških vrtev. Na sporedu je igra o sv. Miklavžu in obdarovanje otrok. Starši, ki želijo otroke obdarovati, naj prinesejo darove do sobote ob 12. uri ter jih izročijo pri družini Špacapan v Katoliškem domu.

Red sv. maše. Na upravi »Katoliškega glasa« so na razpolago odgovori v novem redu sv. maše. Cena izvodu 15 lir. Izdaje so pripravili slovenski tržaški duhovniki.

Nabirko za potresence v Banjaluki bo naš list zaključil 15. decembra. Zbrano vsoto bomo potem izročili škofu mesta Banjaluke, da jo uporabi po svoji uvidenosti.

Krožek absolventov slovenske trgovske akademije (KASTA) v Trstu vabi svoje člane in prijatelje na predvajanje filmov njegovega člana Aljoša Zerjale, ki bo v petek, 28. novembra v Kulturnem domu s pričetkom ob 20.30.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Cecilijanka 1969

Tradicionalna Revija zamejskih pevskih zborov v Gorici okoli praznika zavetnice pevcev sv. Cecilije, zato »Cecilijanka« imenovane, pridobiva vsako leto na priljubljenosti, obisku občinstva in udeležbi zborov. Z veseljem ugotavljamo, da je bilo letos veliko poslušalcev tudi z onstran meje, dvorana pa zasedena do zadnjega kotička.

Nastopilo je dvanajst zborov, vsak z dvema pesmima. V prvem delu so se razvrstili mladinski zbor iz Sovodnj (vodi J. Lasič), mladinski zbor iz Doberdoba (M. Ferletič), mladinski zbor iz Standreža (E. Chiabai), cerkveni pevski zbor Rupa-Peč (Z. Klanjšček), cerkveni pevski zbor Standrež (M. Debenjak) in moški pevski zbor »Fantje izpod Grmade« (I. Kralj).

Ni namen tega poročila podajati strokovne ocene, ker bodo to storili drugi. Radi bi pa dali priznanje tako dirigentom kot nastopajočim, ki se niso bali žrtvovati časa za ta nastop. Veseli smo bili zlasti mladinskih zborov, ki so jamstvo, da slovenska pesem še ne bo tako kmalu zamrla med nami. Kvalitetno so se v prvem delu posebno izkazali »Fantje izpod Grmade«, ki radi nastopajo na vsaki kulturni prireditvi tako na Goriškem kot na Tržaškem.

Veliko umetniškega užitka je nudil nastop šestih pevskih zborov v drugem delu programa. Prvi so zapeli cerkveni pevci iz Doberdoba pod vodstvom Karla Lavrenčiča. Za njimi je prišel na oder v svoji slikoviti koroški noši cerkveni pevski zbor iz Ukev v Kanalski dolini (vodi F. Sivec). Občinstvo je si simpatične pevce in pevke toplo nagradilo s ploskanjem. Zelo so letos zadovoljile pevke zbora Marijine družbe iz Gorice. Prof. Bratuževa je znala izvabiti iz njih grl zelo ubrane glasove, pa tudi obe pesmi sta bili zelo posrečeno izbrani. Tudi cerkveni pevski zbor iz Steverjana (vodi H. Srebernič) se je dobro izkazal. Izredno uspešno so se predstavili občinstvu člani mešanega pevskega zbora »Lojze Bratuž« iz Gorice. Če bi se bilo letos nastopajoče ocenjevalo, bi bili verjetno odnesli prvo mesto, pri čemer gre nedvomno velika zasluga tudi dirigentu g. Stanku Jerčiju. Pevci moškega zbora »Mirko Filej« (vodi Z. Klanjšček) so program zaključili z dvema izrazno močnima skladbama »Oj ta sordvaški boben« v priredbi F. Marolta ter Aleksandra Vodopivca »Goriška zdravica«, ki je bila letos nagajena ob priliki natečaja Zveze slovenske katoliške prosvete na Goriškem za najboljšo zborovsko pesem za

BANKA

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 VPLAČANIH LIR 300.000.000

TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10
TELEFON ŠT. 38-101, 38-045 BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

KEROZEN - DRVA - PREMOG - RUSKI ANTRACIT

TVRDKA

IVAN VETRIH

Kerozen dostavljamo na dom za Gorico in okolico tekom dneva.

GORICA **Ul. Lantieri 5 - Tel. 25-27**

NAJVEČJA IZBIRA
ŽENSKIH, MOŠKIH IN OTROŠKIH OBLAČIL

Konfekcija MONCARO

GORICA - Corso Verdi, 117

Ugodna menjava, cene zmerne, prvovrstna kakovost blaga, najmodernejši izdelki

Obiščite nas, ne bo Vam žal!

Za vsak problem ogrevanja se obrnite na podjetje

LA COMBUSTIBILE

LOVREČIČ ALBIN

Domjo 38 - Industrijska cona tel. 820-331

Zastopstvo ameriške petrolejske družbe AMOCO za Trst
NAFTA - GASOLIO - KEROZEN - PREMOG - DRVA itd.

Postrežba hitra v velikih in majnih količinah, cene ugodne, olajšave. Ko se odločite za nakup, telefonirajte nam ter se pozanimajte pri nas!